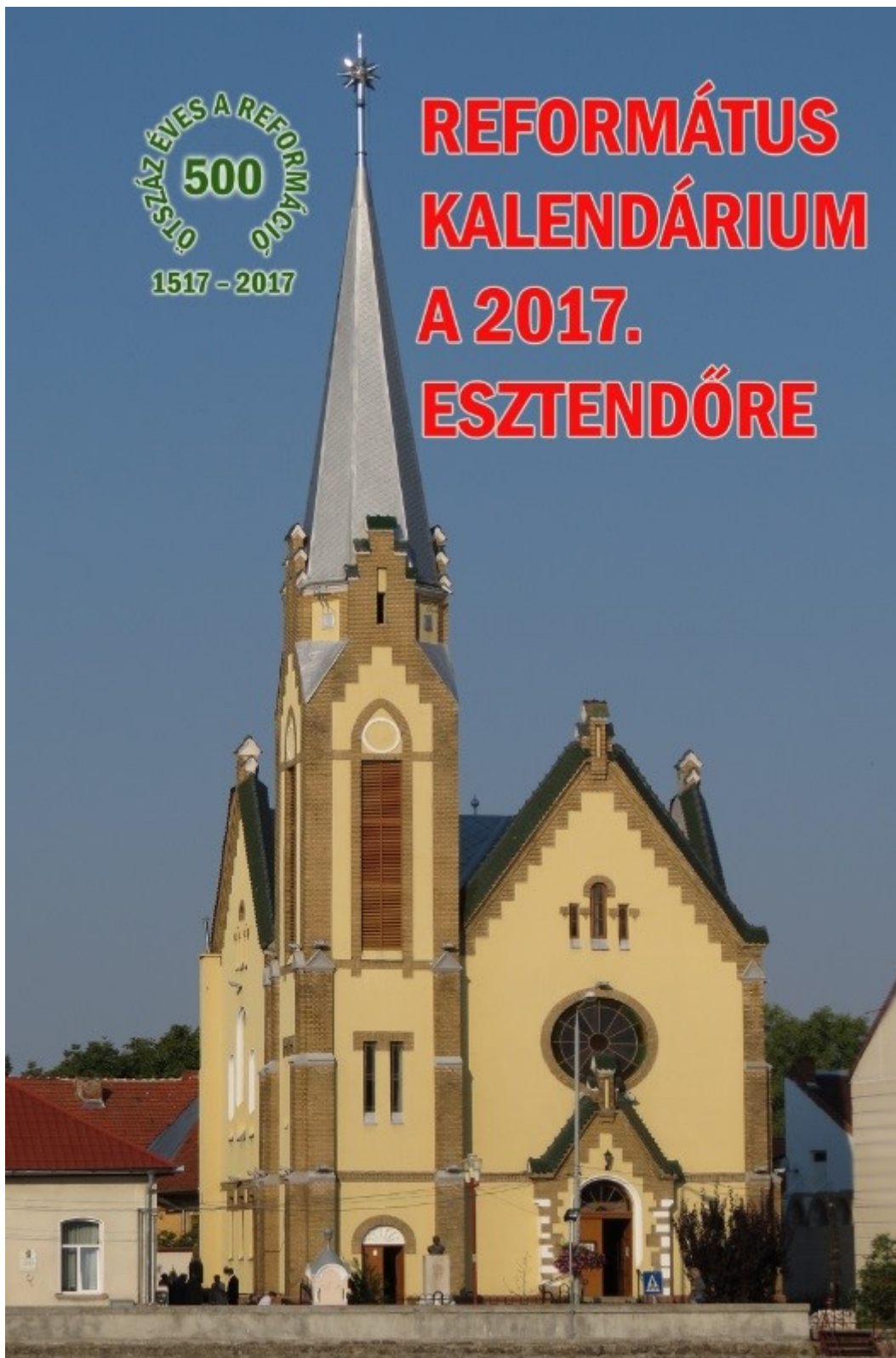

ÖTSZÁZ ÉVES A REFORMÁCIÓ
500

1517 - 2017

**REFORMÁTUS
KALENDÁRIUM
A 2017.
ESZTENDŐRE**

Örködő emlékezet az Őrségben

Az ausztriai Felsőőrben került sor 2016 júliusában a Nyugat-európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NYEMRLSZ) újabb találkozására. Ezúttal a témakör fájó sebeket szakított fel, de gyógyítani próbált a kegyelettel, amikor az 1956-os magyar forradalom hatvanadik évfordulóján egyházi következményekről, üldözött lelkészek mártírsorsáról emlékezett.

A résztvevők száma nem csak a kiváló szervezést, hanem a nagyobb érdeklődést is jelezte, száznál is többen tisztelték meg a rendezvényt Európa több országában élő, mártírelkészek drámai sorsát ismertető vendégek.

A NYEMRLSZ 1957-ben, éppen menekült helyzetéből is eredendően, nem kívánt a magyar Egyházügyi Hivatal felügyelete alá

Köntös László, özv. Lázárné Zahn Dalma Enikő és Gúthy László
lelkipásztorok

tartozni, ezért is alakult meg a fenti névvel. Sok hátrányt is elviselt a konok ellenállásért, de tisztán látszik, mennyire felelősnek vallja magát a szétszóródott és az egyetemes magyar reformátusságért.

Az 56-ra emlékező konferenciát jeles személyiségek köszöntötték.

Kádár Zoltán, a Nemzetpolitikai államtitkárság kabinetfőnöke megható szavakkal méltatta a NYEMRLSZ kezdeményezését, évtizedek óta folytatott helytállását, felelősségét a református egyház nemzet-megtartó törekvésében.

Dr. Gulyás Gergely, az Országgyűlés alelnöke a Délvidéki Magyar Golgota című vándorkiállítás megnyitó beszédében üdvözölte a kegyeletes rehabilitáció vállalását és elvezetett a 20. században a Délvidéken megérett súlyos üldöztetések máig feltáratlan világába. Beszédese idézet: ha végig tekintünk a kárpát-medencei magyarság 20. századi történetén, nem túlzás azt állítani, hogy kevés olyan nemzet van a világon, amelynek egy évszázad alatt annyi szenvedés és veszteség jutott osztályrészül, mint nekünk magyaroknak, még akkor is, ha ezen tragédiák egy részének nemcsak elszenvedői, hanem okozói is magyarok voltak.

A 20. században általában is, benne 1956-tól református lelkipásztorok kiemelt vére csorgott szerte a trianoni határokon át, többnyire csak ennyi volt a bűnük: magyar.

Köszöntötte a konferencia résztvevőit dr. Hajas Gábor bécsi magyar követ is.

A reggel-esti áhítatok megfelelő üzenetei mellett magvas előadásokat hallhattunk a tanítványság, mártírság, vértanúság biblikus tanításairól. Ilyen értelemben figyelhettünk Dr. Dobos Ágoston békésszentandrásai ref. lelkész, missziói előadó Misszió és mártírium a Bibliában tanulmányára. Dr. Papp Vilmos A vértanúság elvi jelentőségéről – Mártíriumról a Szentírásban az időközben meghalt szerző fia, Papp Kornél lelkipásztor beszélt, míg a vértanúság római katolikus értelmezéséről Keresztfalvi Péter, OSB, Alsóór/Unterwart plébánosa szólt.

Jóllehet Erdélyben nem volt forradalom 1956-ban, de a lelkesedés átterjedt, mire elképesztő méretű megtorlás következett. Ezekről v. Bereczki András nyugalmazott lelkipásztor beszélt. Az érmihályfalvi Sass Kálmán halálra ítélt lelkész drámájára éppen fia, dr. Sass Huba emlékezett, családja jelenlétében. Az Érmellék és Sass Kálmán történetéről Kovács Zoltán érmihályfalvi gondnok, volt polgármester és parlamenti képviselő értekezett. Balázs Dénes lelkipásztor az érmihályfalvi gyülekezet életéből adott ízelítőt.

A felsőöri konferencia résztvevői

Hatvan év távolából is megrendítő ismertető hangzottak el anyaországi, délvidéki, kárpátaljai és erdélyi lelkészek tragikus sorsáról. 56-ban és általában a 20. században a legelesebb ellenálló lelkipásztorokat hurcolták el, ítélték halálra. Ifj. Fekete Károly debreceni püspök ifj. Varga Zsigmond bécsi lelkipásztorról szóló tanulmányából egy idézet: Egy gestapós tiszt felszólta a szószékre az igehirdetés közben: „Megvonom öntől a szót.” Varga Zsigmond azonban csendes határozottsággal azt válaszolta: „Önnek ehhez nincs joga és az istentiszteletünket sem zavarhatja.” A magyar Bonhoefferként emlegetett Varga Zsigmond is vértanúként fejezte be földi életét.

Gulyás Lajos mosonmagyaróvári református lelkipásztor mártíriumát Karvanszky Mónika, Bécsben szolgáló lelkipásztor ismertette. A nyájáért veszejtett Gachal János püspök és ifj. Thomka Károly esperes mártíromsága által a Délvidéken történt borzalmak világába Matuska Márton kiváló tanulmánya vezetett el.

A záró-istentiszteleten Köntös László dunamelléki főjegyző magyarul, özv. Lázárné Zahn Dalma Enikő nürnbergi lelkész prédikált, majd v. Kovács Jenő, Vas- és Zala megye törzskapitánya emlék-

lapot adott át v. Békási Imre székkapitánynak, aki hadisírok, emlékhelyek gondozásával érdemelte ki a rangos elismerést.

Magas művészi színvonalú klasszikus muzsika segített a belső elcsendesedésben, a Tritonus Guitar Trio három zseniális diák gitáros feldolgozásában.

Üdítően hatott Dr. Sebestyén Gábor és Bölcsvölgyi András vetítés ismertetője az európai egyházi turizmus keretében, mert ezek rendre elvezettek jeles történelmi és egyházi személyiségeink szentélyeihez. Sass Kálmánnak például nem ismerjük eltemetési helyét sem, rehabilitációja is késik a mai Romániában, de hősi neve már ott fénylik egy svédországi kegytemplom mártírtábláján.

Az 56-os menekültek ausztriai egyházi fogadásáról özv. Gyenge Imréné tiszteletes asszony emlékezett, akinek férje volt a felsőöri magyar református gyülekezet lelkipásztora, és elévülhetetlen érdemei voltak a 20. századi vasfüggönyös Európában, hol Felsőőr amolyan bizalmas átjáró folyosó volt Kelet és Nyugat között. 56-ban pedig a magyar menekültek ezreit fogadták, segítették itt és szerte Ausztriában.

Nagy elismeréssel tartozunk Felsőőrnek ma is. Gúthy László lelkipásztor és neje örökösek nyelvünk és hitünk eme végvári bástyáján. Idén sem maradhatott el a gyülekezeti találkozó estéje, amikor harmónikaszóval csengett a sok el nem felejtett magyar nóta.

A konferencia teljes anyaga könyvben fog megjelenni, remélhetőleg sok olvasó szemét nyitja fel magyar sorsunk és egyházunk 20. századi tragédiáinak ismeretében.

v. BERECSKI ANDRÁS,
a NYEMRLSZ örökös tb. tagja